

Litteraturvetenskap för teologer (7,5 hp)

Literary Studies for Theologians (7,5 ECTS credits)

Nivå: Grundnivå

Ämnesområde: TEOLOGI (teologiska kultur- och samhällsstudier)

Kurskod: 0185

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet för högskolestudier. Som programkurs i utbildningsprogrammet för kandidatexamen i teologi förutsätter kursen att A-kursen Introduktion i filosofi och teologi (30 hp) är fullgjord. Som fristående kurs förutsätter kursen motsvarande förkunskaper.

Utbildningsmål

Efter genomgången kurs förväntas den studerande

- kunna använda grundläggande litteraturvetenskaplig terminologi
- visa grundläggande förmåga att analysera och tolka skönlitterär text ur lyriska och berättande genrer
- översiktligt kunna redogöra för olika litteraturvetenskapliga perspektiv tillämpade i analys och tolkning av skönlitterära texter
- reflektera över teologiska temans funktioner inom skönlitteratur

Innehåll

Läsning och tolkning är centrala begrepp för såväl teologer som litteraturvetare. Kursen behandlar grundläggande litteraturvetenskapliga frågeställningar och metoder tillämpade på ett brett spektrum av skönlitterära texter ur olika genrer, kulturer och epoker, valda så att de anknyter till olika teologiska teman. Kursen ger en grundläggande orientering i litteraturvetenskaplig terminologi och metodik. Den belyser hur litteratur kan studeras med fokus på texten, författaren, läsaren, den litterära traditionen och omvärlden. Såväl historiska som moderna perspektiv tas upp. Deltagarna tillägnar sig en litteraturvetenskaplig begreppsapparat. De får öva förmågan att läsa skönlitteratur och litterära analyser samt öva sig i att själva formulera analyser och tolkningar av litterära texter.

Undervisning och examination

Lokal undervisning och examination

Undervisningen består av föreläsningar och diskussionsseminarier. Bland dem ingår de samlingar där halvdistanstuderande deltar. Examination sker fortlöpande (av aktivt deltagande), samt genom en kortare skriftlig uppgift (ca 2–3 A4-sidor) inlämnad under kursens lopp, genom en muntlig presentation vid seminarium, och genom en avslutande något längre skriftlig examinationsuppgift

(ca 5–6 A4-sidor). För aktivt deltagande, den korta skriftliga uppgiften och den muntliga presentationen ges betygen E eller F. På den avslutande skriftliga inlämningsuppgiften ges något av betygen A–F. För betyget E på hela kursen krävs att samtliga 4 moment uppnått betyget E.

*Undervisning och examination på halvdistan*s

I samband med två obligatoriska samlingar på studieorten ges undervisning i form av föreläsningar och diskussionsseminarier. I övrigt består undervisningen av självstudier enligt anvisningar på den nätbundna kursplattformen samt gemensamma skriftliga diskussions- övningar. Examination sker fortlöpande (av aktivt deltagande), samt genom en kortare skriftlig uppgift (ca 2–3 A4-sidor) inlämnad under kursens lopp, genom en muntlig presentation vid seminarium, och genom en avslutande något längre skriftlig examinations- uppgift (ca 5–6 A4-sidor). För aktivt deltagande, den korta skriftliga uppgiften och den muntliga presentationen ges något av betygen E eller F. På den avslutande skriftliga inlämningsuppgiften ges något av betygen A–F. För betyget E på hela kursen krävs att samtliga 4 moment uppnått betyget E.

Litteratur

* = ingår i kompendium (pdf:er i Moodle)

** = finns på nätet (länkar ges i Moodle)

Huvudböcker

Litteratur. Introduktion till teori och analys, red. Lasse Horne Kjøeldgaard et al, övers. Sven-Erik Torhell (Lund: Studentlitteratur, 2015), enligt lärarens anvisning ca 300 s.

Janss, Christian, Melberg, Arne & Refsum, Christian, *Lyrikens liv. Introduktion till att läsa dikt*, övers. Enel Melberg (Göteborg: Daidalos, 2004), enligt lärarens anvisning ca 100 s.

Olsson, Anders, *Tankar om läsning* (Stockholm: Themis, 2015), enligt lärarens anvisning ca 100 s.
Vulovic, Jimmy, *Narrativanalys* (Lund: Studentlitteratur, 2013), s. 57–164, 171–176 (110 s)

Artiklar

* Bodin, Helena, "Sophie Elkan's Ambiguous Dream of the Orient: On Cultural Identity and the National Literary Canon", i *Rethinking National Literatures and the Literary Canon in Scandinavia*, eds Ann-Sofie Lönngren et al (Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2015), s. 78–103 (25 s)

** Burman, Lars, "Inledning" till C. J. L. Almqvist, *Drottningens juvelsmycke* (Samlade verk 6), kan läsas via Litteraturbanken eller E-lib (25 s)

*/** Cavallin, Anna, "Androgynens kön. En feministisk läsning av C.J.L. Almqvists *Drottningens juvelsmycke*", *Tidskrift för litteraturvetenskap* 27 (1998): 1, s. 3-24 (20 s)

*/** Kuzmičová, Anežka, "En myrtenkvist i högra ögat: Torgny Lindgrens *Legender* i möte med bysantinska helgonberättelser", *Samlaren* 126 (2005), s. 204–48 (45 s)

** Holmqvist, Sam, "Drömmar om androgynen. Drottningens juvelsmycke och androgynen som kanske inte finns", *Transformationer: 1800-talets svenska translitteratur genom Lasse-Maja, C.J.L. Almqvist och Aurora Ljungstedt* (diss. Uppsala 2017), s. 109–153 (45 s)

* Littberger Caisou-Rousseau, Inger, "Almqvists Tintomara: den utopiska gränsöverskridaren", *Kristen manlighet. Ideal och verklighet 1830–1940*, red. Yvonne Maria Werner (Lund: Nordic Academic Press 2008), s. 213–228 (15 s)

* Nykvist, Karin, ur kap. 4, "Minnet", *Poesi som poetik. Idéer om dikt Konst i Jesper Svenbros lyrik* (diss. Lunds universitet, Lund 2002), s. 183–204 (20 s)

*/** Persson, Anders, "Tintomara – Almqvists allvarsamma lek med den androgyna Kristusgestalten", "Försonarn vid sitt bröst, en stjärnkrönt Qvinna". *Jungfru- och moderstematiken hos C.J.L Almqvist och P.D.A. Atterbom*, diss. Umeå (Skellefteå: Norma 1998), s. 82–130 (48 s)

Skönlitterära texter

- Almqvist, Carl Jonas Love, *Drottningens juvelsmycke*, valfri utgåva (t ex Modernista 2016 el. Svenska Vitterhetssamfundet eller Gidlunds 2002; som e-bok från Bonniers 2013); kan också läsas via **Litteraturbanken (= Almqvist, Samlade verk 6) eller via E-lib (ca 300 s)
- * Augustinus, ur åttonde boken, XII, i *Augustinus bekännelser*, övers. Bengt Ellenberger, inl. Ragnar Holte (Skellefteå: Artos, 1990, rev. 2003) (3 s)
- * Brun, Jonas, ”Öknerna är dit man går när allt redan är över”, i *Och Gud skapade människan. Noveller inspirerade av Bibelns berättelser*, red. Magnus Sundell, Örebro: Libris, 2014 (20 s)
- */** Elkan, Sophie, ”Ställ ut armenierna!”, *Från östan och västan. Noveller* (Malmö: Kentaur 2002 [Sthlm 1908]) (20 s), tillgänglig via E-lib
- * Heliga Birgitta, ur tredje boken, kap. 29, ”Maria – Salomos tempel”, samt ur sjunde boken, kap. 15, ”Herrens korsfästelse och Moderns smärta”, i *Uppenbarelser. I urval och översättning av Alf Härdelin, med kommentar av Stephan Borgehammar och inledning av Birgitta Trotzig*. Svenska klassiker utgivna av Svenska Akademien i samverkan med bokförlaget Atlantis (Stockholm: Atlantis 2004); kan också läsas via **Litteraturbanken (4 s)
- */** Lindgren, Torgny, ”Anette Svensson och Anden” ur *Legender* (Stockholm: Norstedts 1986 el. senare), samt ytterligare två legender enligt lärarens anvisning, totalt ca 60 s; dessa kan läsas i **Berättelserna (2015), tillgänglig via E-lib
- * Lagerlöf, Selma, ”Hämnd får man alltid”, ”Tolkningsexempel”, i Claes-Göran Holmberg och Anders Ohlsson, *Epikanalys. En introduktion* (Lund: Studentlitteratur 1999), s. 118–131 (15 s)
- Svenbro, Jesper, *Pastorn min far. Dikter* (Stockholm: Bonniers 2001) (70 s). Utdrag ges som *pdf.
- * Ett tiotal dikter enligt lärarens val (som pdf / i kompendiet) samt ur *Litteratur, Lyrikens liv och Tankar om läsning* (10 s)

Se i övrigt ”Kursplaner: allmänna bestämmelser”.

Kursplanen fastställd 2013-02-25; rev. 2017-06-05, 2020-12-18

Kursplanen gäller fr.o.m. 2021-01-15